

DAGENS NAMN

MIKAEL ROTHSTEN:

FÅR EN PARTISEKRETERARE HA OTUR?

Leif Linde har haft otur. På något annat sätt kan knappast hans bakslag förklaras. Trots ypperliga förutsättningar har det gått trögt för honom att nå en verklig topp-position i det socialdemokratiska partiet.

Redan när Bo Toresson avgick 1992 var Leif Linde aktuell som partisekreterare. Men då föll valet på Mona Sahlin. Och i den konkurrensen stod sig Linde slätt. När Mona Sahlin - och alla andra tänkbara motkandidater - hamnade i regeringen fick han äntligen jobbet. Men då fortsatte oturen att grina honom i ansiktet. Problemen hopade sig direkt för partisekreteraren.

Annars har Leif Linde de exakt rätta förutsättningarna för jobbet. Han började sin politiska bana i gymnasieåldern hemma i värmändska Grums. Snabbt gick karriären från SSU till rekordung (23 år) ombudsman i LO. Men Värmland

skulle snart visa sig för litet för ambitiöse Linde; i stället försvann han till Stockholm.

I huvudstaden gick den fackliga karriären inom Pappers lysande. Hans första rejäla bakslag kom 1984 när han försökte bli ordförande i SSU. Motkandidaterna i Margot Wallström, Anna Lindh och Mona Sahlin var alltför starka. Leif Linde blev aldrig vald.

I stället blev han förbundssekreterare. En i och för sig minst lika viktig post. Om jobbet som SSU-ordförande är en skola för blivande statsråd och partiledare, så är sysslan som förbundssekreterare en god träning för en kommande partisekreterare.

Unik fördel

Leif Lindes hela vuxna liv har i praktiken varit en enda lång förberedelse för jobbet som socialdemokraternas främste organisatör. Han har en närmast unik kombination av uppdrag: förutom jobbet i SSU har han även varit förbundssekreterare i LO och nu senast för-

.....
MIKAEL ROTHSTEN är politisk redaktör i Nya Värmlands-Tidningen.

bundssekreterare i ABF. Leif Linde har med andra ord ett gediget förflutet i samtliga rörelsens grenar. Och som han själv uttryckte saken i massmedia är han "bildad inom rörelsen". Socialdemokraternas nye partisekreterare är så mycket ett barn av den socialdemokratiska partiapparaten som någon kan bli.

Dessutom har Leif Linde en fördel som gör honom närmast unik i den högre s-sfären: Han har arbetarbakgrund. Till skillnad från många andra karriär-sossar så var inte jobbet som ombudsman hans första riktiga arbete. Leif Linde har jobbat på pappersbruk, något han självklart aldrig förtiger. Efter utnämningen basunerade till och med TT ut att en "pappersarbetare från Grums" blivit ny partisekreterare! Detta trots att det måste vara 20 år sedan Leif Linde för gott lämnade Gruvöns pappersbruk.

Den forne pappersarbetaren kan dessutom bjuda såväl massmedia som partifolk på en trevlig historia om hur raggarkungen i Grums fick honom att bli socialist. Den lokala ledaren för den motorburna ungdomen i Grums var nämligen ordförande i SSU-klubben och på Leif Lindes första möte höll han ett inspirerande anförande om varför socialdemokraterna står på marxistisk grund. Föredraget tycks ha satt outplånliga spår i Leif Linde och lagt grunden till hans politiska tänkande.

Även Lindes steg in i politiken skiljer

honom onekligen från karriärsugna storsadsakademiker!

Ingen drömstart

Leif Lindes förutsättningar för jobbet som partisekreterare kan således inte bli mycket bättre. Men han fick långt ifrån någon drömstart på det nya jobbet. Direkt efter utnämningen i oktober förra året kastades han in i den för s-partiet så uppsplitande folkomröstningen om EU. Den nye partisekreteraren var visserligen förespråkare för ett svenskt medlemskap, men hans första omsorg var naturligtvis att hålla ihop partiet. Och EU-sprickan i partiet har inte försvunnit efter omröstningen. Tvärtom finns den kvar som en gnagande konflikt inom rörelsen och som en återkommande svårighet för Leif Linde.

Dessutom fick han snart ytterligare problem på halsen. Regeringen hann inte sitta länge i Rosenbad innan de interna protesterna mot dess politik nådde stormstyrka. Trots Göran Perssons öppna mandat hade marken förberetts dåligt för den nödvändiga krispolitiken. Resultatet blev att regeringen svek både uttalade förväntningar och uttalade löften. Den nytillträdde partisekreteraren fick omedelbart rycka ut i lönlösa försök att gjuta olja på vågorna.

Hans elddop som partisekreterare inföll när han på 1 maj fick åka till det stormiga Luleå. Om förhoppningen var att Leif Linde med sin gedigna fackliga bakgrund skulle dra LO-medlemmar till det socialdemokratiska demonstrations-tåget blev resan till Norrlandsstaden en rejäl besvikelse. Bara 300 personer lock-

ades av partisekreteraren. Till LO:s protesttåg kom mer än det dubbla. Det var säkert ett bittert ögonblick för Leif Linde.

De upproriska stämningarna lät sig inte dämpas med tjugig retorik om borgerligt vanstyre och socialdemokratiskt ansvarstagande för landet. Missnöjet var djupare än så. S-väljarna kände sig lurade på den utlovade återgången till ett tryggt välfärdssamhälle. Plötsligt blev Leif Lindes främsta sysselsättning att i massmedia förklara varför socialdemokraterna rasade i gallupmätning efter gallupmätning. För en partisekreterare är den uppgiften närmast mardrömslik.

Man kan med lätthet föreställa sig stämningen på Sveavägen 68. Erfarenheten från 1991 är övertygande: en missmodig socialdemokratisk rörelse vinner inga val. Valet till EU-parlamentet hotar att bli en katastrof. Något måste alltså göras. Men vad?

Nödvändigheten i att sanera statsfinanserna är odiskutabel. Men fortsatta besparingar låter sig inte förenas med gräsrotternas gillande. Dilemmat är i praktiken omöjligt att komma ur. Men något måste som sagt göras. Leif Lindes lösning blev att försöka förskjuta det politiska perspektivet framåt. Ett enkelt, men inte helt oanvändbart politiskt knep. För vad kan göra uppoffringar mera uthärdliga än löften om en bättre framtid?

Terapi för rörelsen

Socialdemokraterna skall nu, under Leif Lindes ledning, ordna en bred debatt inom partiet om inriktningen av s-politiken efter krisen. Nästa vår blir det till och med en extra partikongress som helt

”

*Plötsligt blev Leif
Lindes främsta
sysselsättning att i
massmedia förklara
varför socialdemo-
kraterna rasade i
gallupmätning efter
gallupmätning.*

”

skall ägnas åt efterkrispolitiken. Efter halva mandatperioden tänker socialdemokraterna göra ett rejält avstamp, det vill säga markera att nu riktas det politiska intresset mot framtiden.

Vad som kan grusa Leif Lindes förhoppningar är naturligtvis den ekonomiska verkligheten – den har ju visat sig vara partiets största fiende. De dåliga statsfinanserna kommer att vara politikernas följeslagare under lång tid framåt. Det är svårt att tro att det väntar någon ny skördetid bakom hörnet som den extra partikongressen kan planera inför.

Men ur partisekreterarens synvinkel är detta egentligen mindre viktigt. Det väsentliga är att rörelsen sysselsätts med något annat än internt missnöje. Den extra partikongressen blir som terapi för frustrerade gräsrotter.

Det är inte enbart missnöjet med regeringens ekonomiska politik som ställer till problem för Leif Linde. EU-frågan har återvänt som ett spöke från det förgångna och river nu upp nya sår i socialdemokratin. Trots att folkomröstningen sedan länge är avslutad stämplas fortfarande

ledande socialdemokrater som ja- eller nej-sägare. Våren och försommaren har varit fylld av interna stridigheter inför höstens val till EU-parlamentet. I stridens centrum har partisekreteraren stått. Det är till honom som alla oförenliga krav har riktats.

Maj-Lis Lööw har krävt att få vara kvar som gruppledare och dessutom stå överst på s-listan för att ställa upp till omval. Nej-sidan har hotat att helt bojkotta EU-valet om det inte blir lika många ja- som nej-sägare i parlamentsgruppen. Och Eva-Britt Svensson, stridbar nej-general och socialdemokrat, har ställt sig som tredje namn på vänsterpartiets EU-lista. Dessutom vet Leif Linde, lika väl som alla andra partistareger, att EU-valet blir ett mobiliseringsval.

Det som avgör utgången är hur många socialdemokrater som masar sig iväg till valurnorna. Och ett internt storgräl ökar knappast röstbenägenheten.

"Listig" lösning

Efter ett mycket tufft första halvår som partisekreterare fortsätter alltså problemen att ramla på Leif Linde. Säkert har det tagit många sömnlösa nätter att jämka samman alla stridande viljor.

Visserligen är lösningen på problemet matematiskt elegant, men samtidigt mycket komplicerad: Socialdemokraterna kommer att ställa upp med två huvudlistor. En med EU-förespråkare Maj-Lis Lööw som första namn och en med nej-sägaren Maj-Britt Theorin i topp. Sen varvas sju ja- och sju nej-sägare på båda listorna. På Lööw-listan är tre av

de fyra första namnen EU-positiva och på Theorin-listan är förhållandet det omvända. Efter de 14 första namnen följer sedan lokala kandidater i fem olika regioner. Sammanlagt gör detta att partiet går till val med tio olika listor! Självklart består listorna av lika många män som kvinnor.

Förlegad uppdelning

Därmed kan alla känna sig nöjda och glada. Alla kvoter är optimalt fyllda. Ingen kan kritisera partiet för någon orättvisa. Väljarna kan själva bestämma om de vill ha flest EU-positiva eller flest EU-negativa socialdemokrater i parlamentet. Det vill säga om nu väljarna har förstätt poängen med de olika listornas namnkomposition. Den s-väljare som är skeptisk till EU stannar kanske hellre hemma än lägger Maj-Britt Theorins valsedel i urnan.

Leif Lindes lösning har dessutom en betydande nackdel: Socialdemokraterna har cementerat en förlegad uppdelning i EU-frågan. Har det en gång kvoterats mellan ja- och nej-sägare är det svårt att senare gå ifrån den principen.

EU-valet blir Leif Lindes verkliga prövning som partisekreterare. Lyckas hans tio listor dra de socialdemokratiska väljarna till valbåsen? Eller fortsätter hans motgångar med ett nytt nederlag i september?

I så fall kan Leif Linde komma att gå till den interna historien som partisekreteraren som hade alla de rätta förutsättningarna - men som hade en sån för-
tvivlad otur!